

en Mægtighed af 13—14 m og i den endelige Tunnellinie af indtil 5—6 m. Mudderlaget strakte sig videre helt hen til østre Brolinie, hvor største iagttagne Tykkelse dog kun var ca. 3 m.

Foruden dette større Mudderlag fandt man paa spredte Punkter over næsten hele det undersøgte Omraade isolerede bløde Lag af ringe Udstrækning, der synes at hvile i Fordybninger i Søbunden.

Omtrent 30 pCt. af de fra Staalprammene borede Huller ere førte ned til Kridtet, der de fleste Steder er truffet i en Dybde af 20—25 m under daglig Vande. Midt i vestre Brolinie, lidt syd for Midtpunktet af østre Brolinie og ved Ørehoved Havns Vestmole maatte man dog bore til en Dybde af henholdsvis $\div 40,8$ m, $\div 43,6$ m og $\div 42$ m, før Kridtet naaedes, medens man i den nordlige Del af Tunnellinien udfor Kalven traf det allerede i Kote ca. $\div 16,5$ m.

Den dybeste Boring, der er udført, er foretagen ved Ørehoved Vestmole og ført ned til Kote $\div 45,2$ m. I øvrigt ere kun ca. 18 pCt. af de fra Staalprammene borede Huller førte længere ned end til Kote $\div 30$ m, hvoraf i alt 3 til større Dybder end $\div 40$ m. Af de fra Isbaadsflaaden borede Huller ere kun enkelte førte længere ned end til Kote $\div 10$ m.

Bundforholdene have som Helhed vist sig særdeles gunstige saavel for Fundering af Bropiller som for Tunnelanlæg, naar et saadant udføres saaledes, at der først graves en Rende i Søbunden, hvori Tunnellen nedlægges som en Rørledning. Derimod vilde den sædvanlige Tunnelleringsmetode med Fremføring af Støller og Anvendelse af Skjold sandsynligvis møde meget store Vanskeligheder, da der hyppigt i Moræneleret findes Sten- og Sandlag, ligesom Leret ofte — hvad Slemmeprøver have godtgjort — indeholder betydelige Sandmængder, ikke sjældent 30 pCt. eller mere, saa at man maatte befrygte med korte Mellemlum at støde paa stærkt vandførende Lag. Hertil kommer, at man blandt andet paa Grund af Bundens Ujævnheder og pletvis forekommende bløde Overfladelag maatte lægge en Tunnel, udført efter sidstnævnte Princip, en Del dybere end nødvendigt, naar Rendegravning anvendtes, og altsaa fik en forøget Længde paa Tunnellen.

Vandstands-, Strøm- og Isforhold.

Som Regel falder Vandet med Strøm fra Øst (udgaaende) og stiger med Strøm fra Vest (indgaaende). Vedholdende Vinde fra Syd til Vest give Lavvande, fra Nord til Øst Højvande. Et Par Gange i den sidste Menneskealder har man observeret et Højvande paa 1,5—2 m, men som Regel naar Højvandet sjældent mere end ca. 1 m over daglig Vande. De daglige Vandstandsvariationer ere meget ringe, sjældent over 0,2—0,3 m.

Strømhastigheden er maalt til ca. 2 m i Sekundet (4 Miles Fart) som Maximum, men skal ifølge lokale Opgivelser kunne blive en Del større i Foraars- og Efteraarsmaanederne. Retningen af Strømmen er undertiden modsat i Færvandets forskellige Render, f. Eks. vil den kunne være østgaaende i Kalvstrømmen samtidig med, at den i Storstrømmen er vestgaaende og omvendt. Muligvis paa Grund af dette Forhold foregaar Strømvingingen ofte meget pludseligt, saaledes at der efter stærk Strøm i den ene Retning i Løbet af nogle faa Minutter kan have stærk Strøm i den modsatte Retning. Strømmen vender ikke regelmæssigt, dog spores undertiden Tidevandsperioderne (ca. 6 Timer).

Angaaende Isforholdene har der ikke været Lejlighed til at foretage Observationer. Ifølge lokale Angivelser kan Isgangen foregaa saavel fra Øst som fra Vest og være meget stærk, især med Vinde fra N. N. V. til N. V. Saa vidt det kunde skønnes, har Grunden vest for Kalven sidste Vinter været stærkt angreben af Skrueis, som skal have flyttet selv temmelig store Sten. Højden af de opskruede Isflager skal kunne blive adskillige Meter. Med vestlige Vinde kommer Isen i større Flager, hvorimod den østfra kommende Is er tyndere og til Dels bliver optagen af Masnedø Flak. Dog skal ogsaa Isgangen østfra ved nordlige til østlige Vinde kunne blive ret betydelig, navnlig i Kalvstrømmen, idet det ved disse Vinde fremkaldte Højvande løsner Grundisen, som derpaa for en stor Del drives rundt om Masnedø Sydspids og sættes ind imod Kalven.